

STOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst Din 4. — Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — Za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Italija je dosegla svoj cilj:

Abesinija — obljudljena dežela

italijanskega ljudstva

Addis Abeba postane prestolnica a združenih italijanskih kolonij — Izvedena bo velikopotezna kolonizacija — Prí poitaliančevanju bo pomagala cerkev

Rim, 7. maja. z. Adis Abeba bo postala prestolnica združenih italijanskih kolonij v Vzhodni Afriki. Mesto, ki se bo nanovo zgradilo po modernih gradbenih načelih, bo postal sedež vseh italijanskih kolonialnih oblastev. Italijanski kolonizatorji imajo baje za to že pripravljene vse načrte. Tehnično osobje, ki bo izvršilo to delo, je prišlo v Adis Abebo deloma že z armado.

Kakor se sliši, se oblastva že bavijo z vprašanjem naselitev italijanskih lmetov v Adis Abebi in najrodotinnejših pokrajnah Abesinije.

Aneksija Abesinije

še pred sestankom sveta DN?

Za Italijo Abesinija sploh več ne obstaja
Velika nervoznost v Ženevi —

Zeneva, 7. maja. r. V tukajnjih krogih z veliko nervoznostjo pričakujejo sestanek sveta Društva narodov. Splošno prevladuje bojazen, da se bo pri tej priliki še bolj kot kdaj doslej pokazalo, da je Društvo narodov naprem Italiji brez moči. Mussolini je že dal sporočiti, da se tako dolgo ne bo spusčal v pravnikaka pogajanja, dokler Društvo narodov ne prekliče svojega sklepa, s katrim je bila Italija proglašena za napadalka, dokler ne ukine brezpogojno vseh

Edenov zagovor v spodnji zbornici

Debata o sankcijah — Učinkovitejših sankcij ni bilo mogoče izvesti

Londrom, 7. maja. r. Ob splošni pozornosti in pred nabitno polno dvoranje se je včeraj popoldne začela v angleški spodnji zbornici z napetostjo pričakovana zunanjepolitična razprava. Takoj po otvoritvi je ministrski predsednik Baldwin izjavil na vprašanje, da sam ne bo posegel v razpravo.

Kot prvi govornik je nastopil zastopnik delavske stranke Dawton, ki je v imenu opozicionalne delavske stranke nalagal od govorost za izbruh italijansko-abesinske vojne Angliji. V svoji obožnici je očital Baldinovi vlad, da se n držala obveznosti po določbah statuta Društva narodov. Angleška vlada je bodrila Abesince, naj se upirajo v prepričanju, da jim bo nazadnje pomagalo DN. Delavska stranka obožjujejoce je dalje vladu, da je sedaj prepustila Abesince njihovi usodi in jim ni dala nobene uspešne pomoči. Govornik je nato kritiziral da niso bile proti Italiji uvedene ostreje sankcije in poudaril, da govor se sedaj mnogo za to, da bi se te sankcije posredovali.

Za Dawtonom je spregovoril zunanjji minister Eden, ki je takoj odgovarjal na obdolžitve predgovornika. V svojem govoru je izjavil, da so bile proti Italiji namenoma uvedene takšne sankcije, ker bi DN jačali ne moglo uspešno uveljaviti. Slabost teh sankcij je bila v tem, da niso učinkovale takoj. Eden sankcijo pa, ki bi bila učinkovala takoj, bi bila prepoved prshoda skozi Sueski prekop. Taščen ukrep bi bil neizogibno imel za posledico vojaško akcijo, ki bi bila privedla do vojne. Minister Eden je v nadaljnju poudaril, da se mora Anglia iz izkušenj italijansko-abesinskega spora mnogo naučiti. Jasno je, da mora DN ostati dalje, ker je v modernem svetu neobhodno potrebo za resevanje mednarodnih zadev. Vlada bo upoštevala sedanji položaj in proučila vse možnosti za pravčno ureditev. Pripravljena je, svoje stališče obrazložiti in zato bo čimprej stopila v stik tudi z dominioni.

Kar se tiče samega Društva narodov je Eden naglasil, da ni Društvo narodov nikak obstraktén simbol, temveč skupnost narodov, ki ga tvorijo. Na žalost imamo zdaj med državami, ki so članice te ustavove, samo tri velesile, če ne računamo Italije, ki stoji ob strani, od teh velesil sta samo dve sredozemski državi in sicer Velika Britanija in Francija. Če iz tega se vidi, da imata Anglia in Francija največjo odgovornost in največji riziko pri tem sporu. Ali bi mar hotel kdo reči, da nismo storili svoje dolžnosti do Francije? Dolvolj je, da kdo samo izusti takšno obožbo, pa bomo vsi sami od sebe videli, kako ne smislimo je in fantastična.

Minister g. Eden se je nato bavil z vpra-

slovenščino v Ženevi. — Inserati do 30 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst Din 4. — Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — Za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

Adis Abebo in Društvo narodov ni moglo tega preprečiti. Abesinije ni mogoče rešiti. Zato je treba sankcije kratkomalo ustanoviti. Drugo vprašanje pa se nanaša na bojnost Društva narodov. Pobudo za preuredivitev ženevske ustanove morajo dati velesile. Glavni cilj politike severnih držav ostane tudi za naprej načelo kolektivne varnosti. Če pa nobena velesila ne bi hotela dati pobude za preuredivitev Društva narodov v smislu splošne varnosti, potem morajo severne dežele zapustiti Društvo narodov in skleniti strogo vtralnost.

Stockholm, 7. maja z. Nizozemska vlada je povabila vlade Švedske, Norveške in Finske na konferenco v Ženevi, na kateri naj bi se proučil položaj po zavzetju Adis Abebe. Na Švedskem prevladuje mnenje, da bi bilo treba sankcije proti Italiji obdržati v veljavni, ker sicer ni izključeno, da bo Švedska izstopila iz DN.

Osl, 7. maja. AA. V zvez s konferenco zunanjih ministrov severnih držav, ki se sestane 11. maja v Ženevi, pričakujejo listi obširne članke. Tako piše v tej zvezbi »Tidenstegne«: Gledate preteklosti si ni treba razbrijati glave. Italijanske čete so zasedle

Male države izgubljajo zaupanje v ženevsko ustanovo

Konferenca severnih držav — Možnost izstopa Švedske, Finske, Norveške in Nizozemske iz DN

Stockholm, 7. maja z. Nizozemska vlada je povabila vlade Švedske, Norveške in Finske na konferenco v Ženevi, na kateri naj bi se proučil položaj po zavzetju Adis Abebe. Na Švedskem prevladuje mnenje, da bi bilo treba sankcije proti Italiji obdržati v veljavni, ker sicer ni izključeno, da bo Švedska izstopila iz DN.

Osl, 7. maja. AA. V zvez s konferenco zunanjih ministrov severnih držav, ki se sestane 11. maja v Ženevi, pričakujejo listi obširne članke. Tako piše v tej zvezbi »Tidenstegne«: Gledate preteklosti si ni treba razbrijati glave. Italijanske čete so zasedle

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Sklepi konference Balkanske zveze

Balkanska zveza je po beograjski konferenci še bolj solidarna v obrambi miru na Balkanu

Beograd, 7. maja. r. Včeraj je bilo zasedanje zunanjih ministrov Balkanske zveze zaključeno. Po zaključeni konferenci je predsednik Balkanske zveze dr. Ruždi Aras izročil novinarjem naslednji uradni komunikat o sklepih konference:

Stalni svet Balkanske zveze je imel od 4. do 6. maja v Beogradu 5 sej pod predsedstvom Nj. eks. Ruždija Arasa, turškega zunanjega ministra in sedanega predsednika Balkanske zveze. Vsa vprašanja, ki so bila na dnevnem redu, so se prereščala v kar najbolj prijateljskem duhu in dobila razplet, ki ga narekujejo koristi štirih držav in varnost na Balkanu ter splošna ohranitev miru, ki mu je Balkanska zveza privrnila kakor kdajkoli doslej. Najpopolnejši sporazum se je ugotovil med štirimi zunanjimi ministri glede vseh vpra-

šanj, ki so bila predmet njihovih razgovorov. Grčija je precizirala svoje stališče do balkanskega pakta v smislu povečanja solidarnosti med podpisnimi v soglasno dovoljstvo članov stalnega sveta.

Ker temelji politika Balkanske zveze na neizpremenljivosti sedanjih meja in spoštovanju varnosti, je stalni svet predvidel najučinkovitejše ukrepe v svrhu striktnega izvajanja v omenjemu delu Evrope, kjer se nahajajo balkanske države. Stalni svet je prav tako preciziral stališče Balkanske zveze glede vseh važnih in perečnih mednarodnih vprašanj.

Stalni svet je sklenil sestati se ponovno v Ženevi o priliki skupščine Društva narodov meseca septembra 1936, nato pa v začetku decembra v Atenah.

Leon Blum sestavlja vlado

Herriot postane najbrže predsednik zbornice
Zunanji minister bo Paul Boncour

Pariz, 7. maja. z. V koluarjih zbornice je bila popolne razširjenja začasna lista najvažnejših članov vlade ljudske fronte, ki bo prve dni junija prevzela oblast. Po tej verziji bo ministrski predsednik socialistični vodja Leon Blum, njegov namestnik in pravosodni minister vodja radikalnih socialistov Edward Daladier, zunanjji minister vodja socialistične unije Paul Boncour, finančni minister socialist Vincenc Auriol in poljedelski minister socialist Monnet.

Voditelji ljudske fronte so stopili dalje v stik tudi z bivšim ministrskim predsednikom Herriotom, da bi ga pregovorili, naj bi prezel ministrski portfelj v novi vladi. Kakor zatrjujejo v političnih krogih, je Herriot to ponudbo odklonil. Zastopniki

ljudske fronte so mu baje nato predlagali, naj bi prezel vodstvo za predsednika zbornice. Pri tem so mu zagotovljali, da bi v tem primeru vse levice glasovala za nj. V teh okoliščinah — s pogojem seveda, ce bo Herriot pristal na to kandidaturo — je verjetno, da bo po dolgih letih prestal voditi zbornični predsednik Bouisson, ki je sam izšel iz socialistične stranke, pred dvema letoma izstopil iz nje in se moral v zadnjem volilnem boju zelo boriti s svojimi komunističnimi nasprotnimi kandidatoma.

Zastopniki štirih glavnih strank ljudske fronte se bodo sestali v začetku prihodnjega tedna in se dogovorili glede glavnih smernic skupnega vladnega programa.

Kralj Faruk je prispev v Kairo

Kairo, 7. maja. b. Novi egipčanski kralj Faruk se je izkral v Aleksandriji ter takoj nato nadaljeval pot z železnicu v Kairo, kamor je prispev ob 12.35.

INOZEMSKIE BORZE

Curih, 7. maja. Beograd 7.— Pariz 20.265 London 15.275, New York 307.875, Bruselj 52.30, Milan 24.25, Madrid 42.— Amsterdam 208.90, Berlin 124.20, Dunaj 56.— Praha 12.73, Bukarešta 2.50.

Jubilej Zorka Prelovca

Ljubljana, 6. maja. Prj nas pogosto obhajamo jubileje, zato tudi niso več poseben dogodek, marveč le značilen običaj za naše razmere. Samo poglejte tuje liste. Jubileji so v njih silno redki. Toda z vso pravico in dolžnostjo se moramo do tega spomniti jubileja prosvetne dejavnosti, ki je zarezal globoko brazdo na polju naše glasbene kulture. Petindvajset let dela ima za seboj. Ne le 25 let sahnil na sebi, praznih; navadno govorimo

pri nas ob jubilejih samo o letih, na delo pa pozabljamo, kakor da so glavno le leta.

Zorko Prelovac se je začel javno udejstvovati zelo mlad. Z mladostnim ognjem je nadarjenost, s čisto ljubezenjo do pesmi. Ze kot študent — študiral je v Kranju in Novem mestu, gimnazijo je pa končal doma v Idriji — mu je usmerjala ljubezen do glasbe pot v življenje. Prišel je v Idrije, tako rekoč z gosli pod paždu, neznanjam fant, živahan kot živo zrebo, ki

izvira v Idriji. Kot dijak je že zbiral skladatelje. Ustvaril je prav za prav ogromno, nad 250 skladb za moški in ženski zbor, solosevje, obdelal je nešteto načinjeno delo pesmi in lajni narodni balado »Lepa Vida za soli« zbor in orkester, skladba, ki traja 38 minut. To delo bo izvajano pričutju na jubilejnem koncertu, ki bo pokazal sadove Prelovčeve delo. Značilno je, da bodo sodelovali kot solisti sami njegovi nekdanji pevci. Peli bodo najpopolnejše skladbe, ki so že skoraj ponaredile, n. pr. Rdeče rože, Oj, Doberdob, Zapoj mi... Skrjanec itd. Prelovčeve pesmi so tako priljubljene, ker je v njih zajet pristni, značilni duh naše narodne pesmi in slovenščine.

Prelovčev jubilej je torej jubilej dela, ki ga moramo praznovati, ker je njegovo delo tako temsno zvezzano z našo kulturo, da ga ne more nihče prezeti. Prelovčev jubilej je torej jubilej dela, ki ga moramo praznovati, ker je njegovo delo tako temsno zvezzano z našo kulturo, da ga

Mednarodna fotografiska razstava

Kako je zastopana na nji Jugoslavija in še posebej Ljubljana

Ljubljana, 7. maja.

Jugoslovenska fotografija je na razstavi v Jakopičevem paviljonu zastopana s 74 deli 56 avtorjev. Razstavili so Fotoklubi Beograd (2), Ljubljana (26), Maribor (3), Zagreb (12), dalje foto sekcijs Jug. Touring kluba v Mariboru (3) in srbskega planinskega društva v Beogradu (2), razen tega pa še 8 amaterjev izven klubov. Dela naših fotografov so razvrščena na pultih v treh sobah in sicer v glavnih dvoranih Ljubljane in Jeseničan Smolej, v levih sobah Zagreb, v desni pa Beograd, Maribor in ostali.

Uvodoma je treba omeniti, da je od sob glavna gledalec luči najslabša in Ljubljana ne pride do tolitske veljave kakor bi prišla sicer. Prizreditev so pa glede k prvi vrsti na goste. Najboljšo svetlobo ima leva soba, le škoda, da so v nji našle prostor mnoge podpovprečne slike.

Jugosloveni so predvsem pokrajinski fotografi. To je njihova domena, tu so se izkazali prave mojstre. Povsem naravno — saj je malo dežel, ki bi imelo toliko naravnih krasot, ki fotografija kar silijo, da jih vjame na ploščo. Portretov je le malo, a ti, ki so razstavljeni, dokazujojo, da so tudi na tem področju doma. Preden preidemo k opisu najboljših del, je treba ugotoviti tote. Naši fotografir so zares edino fotografri, ki delajo brez vsakih umetnih propomokočkov. Ne poslušujejo se retuse, še manj olja ali morda čopiča — z eno besedo, pravi fotograf in ne slikarji. Morda jih drugi zaradi tega po efektu prekašajo, toda pri fotografiranju je koncem concev poglavitna le kamera in je tudi razstava končno le fotografiska in ne slikarska. Sploh bi bilo potreben, da žirija pri dodeljevanju razdeli slike v dve kategorije: v strogo fotografisko in v slikarsko-fotografisko ter jih tudi posebej oceni. Sicer so pa okusi različne in sodbe vedno objektivne.

Beograđani nas na tej razstavi niso mogli ogreti. Še najboljša sta Stefanovićev portret »Starci cigane« in zares srčana »Mala sanjačica« Bartalana iz Pančeva. Od Mariborčanov je najboljši Ptivka s svojimi »Brezemami«, dočim se Vales, ki ga poznamo kot dobrega amaterja, tokrat ni posebno izkazal. Mariborčan oziroma Celjan Vlado Cizelj je sedaj v Zagrebu in je razstavljal tamnošnji klub. Vsa tri njegova dela spadajo med najboljša na razstavi. Prekrasen je pokrajinski motiv »Jutranja megla«, redko lep posnetek s soncem prepojene vode »Pri kopanju«, prav tako preprvečvalna pa tudi skupina »Povratak s sejma«. Tošo Dabac je razstavljal dva prvovrstna portreta »Starce« in »Eriks«, za katerima je malo zaosaja. Frajčevag nagubani »Starci pomorsčaka«. Prav dober je tudi Staržik (Slovenec) s »Sibilm« in »Tišinom«. Pri slednjem je zanimivo, da je baš z ostro konturo čolna podaril mrvilo pokrajine. Izredno uspel je Osječana Šoštarica portret zamisljenega fanta »Iluzije«. Od neljubljelančanov je treba pohtivati omeniti še Jeseničana Slavka Smoleja. Kakor je njegov brat Franc izvrstni smučar, je on nič slabši fotograf.

In končno Ljubljanci. Večina njih je zrela za največje mednarodne razstave. Da ne govorimo o Korničevem gosjem paru »Njegov ponos«, ki je bil nagrajen že na mednarodni razstavi — poleg njega se lahko postavi še mursko. Vzemimo na pr. Brancova »Quando conveniente in «Ob mostu«. Oba sta prvovrstna umotvora. Še boljši je morda Gogala s svojima »Na po-

ljuk in »Riblje«, ki ju brez skrbi lahko postav med Američane. Mrko prepričevalna je Karlo Kocjančičeva tema »Elementarna posojina«, prav tako pa tudi »Solnični zarez« Petra Kocjančiča. Vsi štiri so uporabljali približno isto tehniko. Škoda, da sta Kocjančič razstavila izven konkurence (oba sta v žiriji). Odličen je Jeseničan Koželj z žeganjem, dočim je njegov »Slavnostni dan« vzoren primer dobrega lepaka. Tudi tuje je na prvi pogled spoznal, da gre za planinsko skakalno tekmo, čeprav na sliki ni skakalnice. Jalovec v ozadju ga pričara v gorsko pokrajino, zastave na drogovih mu povedo, da je priča slavnostnega dogodka, zemljepisna karta Planice pa mu pove vse ostalo — vsekakor izredno originalno. Prav dober je Kraščevca »Ljubljana« v meglo zavito frančiškansko cerkevijo v komaj vidnim nebotočnikom. Med najboljše razstavljeni dela spada prav gotovo Pečenčerovo »Dobro jutro« takoj po ideji, kakor tudi kompozicij in tehnični dovršenosti. V »zgornjo hišo« je treba uvrstiti tudi Pengalovo. »Jesenski komaj vidno cerkevico v ozadju, Pfeiferjevo »V molitvi« ter Skerlepo »V megli«.

K zaključku še nekaj gledalec obiska. Je zelo dober, čeprav trdi blagajnik, da bi bil lahko še boljši. Morda ima prav, kajti med obiskovalci so bili do zdaj le zastopniki srednjega sloja. Dnevno je na razstavi okrog 300 ljudi, posebno lep obisk je pa bil včeraj. V nedeljo je razstavo korporativno poseti zagrebški Fotoklub, za prihodnjo nedeljo pa so napovedani še Mariborčani. Tudi foto odsek SPD si bo izložbo ogledal korporativno. Od nedelje dalje bo vsako nedeljo doppoldne ogled z vodstvom. Razstava bo odprta do 24. t. m. Vstopna cena znaša za odrasle 10, za dijake 5, za šolsko mladino v skupini pod vodstvom pa po 2 dinari.

Na fotografiskih razstavah sicer ni običaj, da so razstavljeni dela na prodaj, točkat pa je prireditelj napravil izjemo. Mnogi obiskovalci so namreč izazili željo, da bi slike, ki jim ugajajo kupili, česar jim pa prireditelj ni mogel vedno ustrez, ker nima tozadne dovoljenja razstavljalcu. Zato so se obrnili nanje in so skoro v vseh primerih dobili pritrdilne odgovore. Dosedaj je bilo prodanih 12 slik za povprečno ceno po 400 Din. Cene fotografij se sicer gibljejo okoli 250 do 1200 Din. Najdražji so Američani, zlasti pa dr. Thorek in Sheerrens, ki pa imata tudi najboljša dela. Milcevich, ki je morda še boljši, svorjih del ne prodaja. Cene slik ljubljanskih razstavljalcev se gibljejo od 200 do 400 Din.

Fotoklub morda ni računal na tako dober obisk in je najbrž to tudi vzrok, da tako redko prireja razstave. Kaj bi bilo če bi po mednarodni priredil še posebno razstavo del svojih članov, ki bi prav gotovo zanimala naše občinstvo. Na tej prireditvi niso mogli pokazati vsega, četudi vemo, da imajo doma še marsikaj lepega, mogoče lepšega kar smo sedaj videli. Razen tega smo pogrešili nekatera splošna znana imena, ki menda iz kolegialnosti do drugih, ker bi bilo sicer preveč materijala, niso poslali svojih del. Občinstvo do sedaj videlo kako fotografirajo v svetu in bo lahko nato lažno ocenilo domače amaterje, o katerih si je že sedaj ustvarilo sodbo, ki je več kakor laskava.

M. P.

Bosanska rapsodija

Premiera tega prekrasnega filmskega dela bo v kinu Unionu!

Pride najnovejša mojstrovina doch umetnikov svojega poklica

Emil Jannings

Carl Froelich

„Craumulus“

Hilda Weissner

Premiera v soboto!

Elitni Kino Matica

Hilda v. Stolz

nogavico, last okradene natakarice. Ko so ga prijeli, je tativno odločno zanikal, kar pa mu ni pomagalo, saj so bili v postoji najdeni predmeti le preveč zgovoren dokaz njegove krivide. Moški, ki je ukral natakarici Din 450, bo moral seveda pred sodnika, ukradenega denarja, pa še niso našli.

javili varnostnim oblastim pri Veliki Nedelji, ki so prišli takoj na mesto in odredili vse potrebno za prevoz trupla. Na pokopališču v mrtvačnici je bila sodna obdukcija, ki jo je izvršil zdravnik dr. Carl von Ormož.

Kukovca so oblasti prijeli in ga oddale v sodne zapore v Ormož. Kot corpus deliciti hranijo tu krvavi noš s katerim je zabit pokojni Vihter.

Še klobuk na glavo

Ljubljana, 7. maja.

Ob prav lepi udeležbi in živahnih izmenjav misli se že vršil snoči v restavraciji »Zvezda« 2. letni občni zbor Prometnega društva Medno-Tacen. Predsednik inšpector Wester je v uvodnih besedah stopio spominjal težke izgube, ki je lani doletela društvo s smrtno njegovega nemornega in nad vse pozrtvovanega tajnika g. dr. Treja. Samo njemu se imamo zahvaliti, da smo tako hitro prišli do morebitka, na katerega bi sicer lahko čakajali še tucat let. Ni se plaiš nobene poti, kjer je veljajo kaj izvrati, tvegal je poleg mnogo dragocenega časa in lastnih materialnih sredstev tudi še druge žrtve, zlasti s tem, da je dal za društvo poslovovanje brezplačno na razpolago svojo odvetniško pisarno. Skratka, bil je blagoščokoj dr. Treja duša tega mostiča, ki bi po pravici zaslužil, da bi nosil tudi njegovo ime.

Po smrti dr. Treja je padla vsa teža skrb na samega predsednika, ki je moral v preteklem poslovnem letu opraviti nešteto potov in intervencij, pa še cele kupe pisarij in drugih poslov, da je društvo uspej izkobacati se iz najhujših dolgov. Danes je mostič še skoraj izplačan, ako dobi društvo še obljubljeno podporo banovine. S tem pa nalogu društva nikaš kar še ni končana. Neobhodno pa je nameč, da se mostič prej zavaruje pred vremenškim nepričekanim in dobi primereno streho, s čemer bi ga mogli ohraniti še dvem, trem generacijam, sicer pa je v nevarnosti, da bi nepokrit začel že v par letih vidno propadati. Čim prej dobi torej klobuk na glavo, tem dalejše življenje mu je zagotovljeno. Pojed strehe je treba zavarovati tudi škarpo na desnem bregu, kjer bi sicer utegnil priti v nevarnost desni opornik mostu. Tudi bo treba še uravnati nasip na levem bregu. Vsi ti stroški bodo znašali okrog Din 20.000. Ker na kake večje podpise korporacij ni mogoče več računati, bo društvo odšteje navezano največ na dohodke iz mostnine. Ta je znašala po poročilu blagajnika v preteklem letu okrog 10.000 Din danes se je pobirača samo ob nedeljah in praznikih, kar se bo tudi v bodoče prakticiralo.

— Usnjarna pod državnim mostom ustanovljena. Prvega maja je udarec časa zopet zadeval več delavskih družin. Najstarejša mariborska usnjarna Valterja Halbarta pod državnim mostom je popolnoma ustavila obrat in so vsi delavci bili odpuščeni.

— Častno predsedništvo jubilejnega »V. mariborskega tedna«. Letošnji jubilejni »V. Mariborski teden« je deležen izredno visokega priznanja. V častno predsedništvo letosne prizredite, ki se bo vrnila od 1. do 9. avgusta, so ostopili: g. dr. Milan Vrbančič, minister za trgovino in industrijo, kot častni predsednik, kot član častnega predsedstva pa g. dr. Marko Natlačen, ban državne banovine, prevzimeni monsignore dr. Ivan Jožef Tomažič, knezoškoč lavantinski, g. dr. Alojzij Juvan predsednik mestnega poglavarstva v Mariboru, brigadni general g. Milutin Milenkovič, komandanč mesta v Mariboru in g. Ivan Jeačin, predsednik Zbornice za TOI v Ljubljani. Na ta način je ustanovni »Mariborskog tedna« v njenem idealnem stremljenju za napredok in pročiv kulturnega v gospodarskog življaju severnega dela dravske banovine izkazano polno in častno priznanje.

— Razstava osnutkov za lepk jubilejnega »V. mariborskoga tedna«. Kakor do sedaj vsako leto, je bil tudi letos razpisani nagradni natečaj za osnutek lepaku za jubilejni »V. mariborskog teden«, ki se bo vrnil od 1. do 9. avgusta. Letošnjega natečaja se je udeležilo posebno mnogo umetnikov, strokovnjakov in amaterjev ter je bilo vposlanih nad 50 osnutkov. Vsi vposlani osnutki bodo razstavljeni Širšemu občinstvu v petek 8. in v soboto 9. maja v spodnji kazinski dvorani. Občinstvo pripravimo obisk te zanimive in pestre razstave.

— Turistično-sportna loteria jugoslovenskega Touring kluba. Turistično-sportna loteria, ki jo organizira Jugoslovenski turinig klub, je združila v njej javnosti veliko zanimanje. Dragoceni dobitki, ki predstavljajo izkupno turistična potovanja in bivanja v naših najinteresантnejših predelih ter možnost, da se neizzredane srečke lahko zamenjajo za vpisno v potovanju krožek J.T.K. predstavljajo za igralce, ki želijo spoznati lepoto naše zemelj, res ugodne izgledne za lep dopust. Interesente opozarjam, da že dolgo ni bilo pri Veliki Nedelji in okolici nobenega zločina. Zato vladav je javnosti tem večje razburjenje zaradi umora, ki ga je povzročil demon — alkohol.

Prijatelja Kukovca Ferdinand Vihter Štefan sta pila v nekem vinotoču pri Ormožu. Pozno v noč sta se vrátila vinjenja proti domu ter se med potjo prepričali, da je nekaj neštevilno.

Tu pa se je okrog 23. ure odigrala založiga brez prič. Na Haidelski cesti je Kukovc Ferdinand navabil na Štefana Vihtera, delavca in očeta treh otrok ter mu zadal tri sunke z nožem, od katerih je bil eden smrtonosen. Noč tipa »bosanac« je zasadil v trebuli in prsa. Ubogi Vihter je šel še kakih 150 korakov od mesta napad, kjer je izkravvel in umrl.

Drugo jutro so našli mimočodiči ljudje na poti Vihterjevo truplo, okrog katerega je ležalo mnogo stranjene krvi. Zadevo so pri-

Za hčerko v smrt

Ljubljana, 7. maja.

Na velikonočno soboto je skočila pod vrhniški vlak 20letna delavka Marija Gregorčičeviča z Viča. Vlak je nesrečno polnoma razmazobil. Poročali smo, da je bil vznik njenega obupu nasprotovanje staršev, da bi se poročila s fantom, ki ga je imela rada. Snoči je pa ta tragedija naša svoj epilog: V Gerbičevi ulici se je obesila mati nesrečne Marije, 43letna Ivana Gregorčičeviča, žena mestnega delavca.

Snoči okrog 18. je bila policijska uprava obveščena, da so našli Gregorčičeviča mrtvo v njem stanovanju v Gerbičevi ulici 16. Obesila se je na lestevi in so bili zamenjeni poskuski, da bi jo z umetnim dihanjem obudili k življenju. — Policijska komisija je našla pismo, v katerem je Gregorčičeviča z orkorno roko napisala, da gre v smrt zaradi družinskih razmer. Iz pisma je razvidno, da se ni razumela s sinom, a zdi se, da je bil pravi vzhrok samomora nežaliljiva žalost za nesrečno hčerkco. Od tragicne smrti svoje hčerke Marije je bila Ivana Gregorčičeviča vsa zmendena. Včeraj so ji živično odpovedali, zdvojila je nad življenjem in šla za hčerkko v smrt.

Na željo domačih so trupu postavili v hiši, kjer so pokojnico položili na mrtvaški oder.

Iz Maribora

Dve predstavi za združenje gledaliških igralcev. V nedeljo bosta za združenje gledaliških igralcev ter za penzijski fond dve predstavi. Popoldne posevo letošnjo najprivalčnejšo in zelo zabavno opereto »Sveti Anton«, vseh zanjibljenih patronov. Veljajo znižane cene. Zvečer pa bo za penzijski sklad gledaliških igralcev prva ponovitev sovjetske komedije »Tuje detektor.«

— Usnjarna pod državnim mostom ustanovljena. Prvega maja je udarec časa zopet zadeval več delavskih družin. Najstarejša mariborska usnjarna Valterja Halbarta pod državnim mostom je popolnoma ustavila obrat in so vsi delavci bili odpuščeni.

— Častno predsedništvo jubilejnega »V. mariborskoga tedna«. Letošnjega jubilejnega »V. mariborskog tedna« je deležen izredno visoko priznanje. V njem je zelo občutno tozadne v pozadini. Zato je pričakovati, da bomo imeli v Radečah že v doglednem času banovinsko električno. Čim bo elektrificiran imenovan del Dolenjske, pride na vrsto Belokrajina, do katere se podaljša vod od Tute.

Kakor doznamo bo stala kilovatna ura 3.25 Din, za napeljavo vodov pa bi občine plačevali večjo dokladno na direktno davke, eventualni primanjkljaj pa bi krila banovina. V svrhu elektrifikacije je banovina nakupila že mnogo leseni drogov; vsa dela se vrše v pospešenem tempu. Večina občin je že odobrila tozadne načrte. Zato je pričakovati, da bomo imeli v Radečah že v doglednem času banovinsko električno. Čim bo elektrificiran imenovan del Dolenjske, pride na vrsto Belokrajina, do katere se podaljša vod od Novega mesta.

Kakor doznamo bo stala kilovatna ura 3.25 Din, za napeljavo vodov pa bi občine plačevali večjo dokladno na direktno davke, eventualni primanjkljaj pa bi krila banovina. V svrhu elektrifikacije je banovina nakupila že mnogo leseni drogov; vsa dela se vrše v pospešenem tempu. Večina občin je že odobrila toz

Elitni kino Matica — Tel. 21-24

Samo še danes ob 4, 7½ in 9½ uro SENZACIJA NAD SENZACIJO

ZLOČIN V MORNARICI

Gigantski boji za ljubezen lepe žene. — Morje, ljubezen, strast.

DNEVNE VESTI

— Večer na našem poslanstvu v Pragi. Naš poslanik v Pragi dr. Protič je privedil v ponedeljek na poslanstvu večer, ki so se ga udeležili predsednik vlade dr. Hodža s soprogom, prosvetni minister dr. Franke, zunanjji minister dr. Krotta, poslanik Strimpl, general Širov, paški nuncij dr. Ritter, francoski poslanik de Lacroix, italijanski poslanik de Facendis, romunski poslanik Emandi, naš vojaški atašé polkovnik Božanović in drugi odličniki.

— Iz državne službe. Za obrtnega učitelja uradniškega pripravnika na tehnični srednji šoli v Ljubljani je imenovan Franjo Breščič. Upokojena je učiteljica na državnoj osrednjem zavodu za ženski domači obrt Marija Reven.

KINO SLOGA Telef. 2730 —

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 vlečurka

Mladost zmaga

Liane Haid, Herman Thimig, Leo Siezak, Hans Moser in Carl Anton. Če se hočete 2 uri dobro zabavati, morate videti ta film!

— Iz banovinske službe. Imenovani so za administrativnega uradnika pri banovinski bojnični v Celju banovinski uradniški pripravnik Vilko Apih, za banovinske uradniške pripravnike pri banovinski bojnici v Mariboru volonter obče državne bolnice v Ljubljani dr. Ciril Bezaj, pri banovinski bojnici v Ptiju volonter splošne bojnici v Mariboru dr. Vladimir Breznik, pri banovinski bojnici v Novem mestu volonter državne bolnice za ženske bolezni v Ljubljani dr. Maks Iglič, pri sreskem cestnem odboju v Kočevju Rudolf Kočorog pri banovinski bojnici v Celju volonter državne bolnice v Ljubljani dr. Franc Kozlin, pri banovinski bojnici v Slovenjgradcu volonter obče državne bolnice v Ljubljani dr. Jozip de Reggi, pri upravi Franc Sitar, pri banovinski bojnici v Novem mestu volonter državne bolnice za ženske bolezni v Ljubljani dr. Fran Verbie, pri banovski upravi v konceptni stropki dipl. pravnik Stanko Plut in pri gozdno tehničnem odseku za urejevanje hudočnikov v Ljubljani in Alojz Kerin; za banovinskega in spektorja pri banski upravi banovinski svetnik dr. Franc Logar, za zdravnika združene zdravstvene otčine Rogaska Slatina banovinski uradniški pripravnik splošne bojnici v Mariboru dr. Jože Munda za zdravnika združene zdravstvene občine Loče zdravnik volonter splošne bojnici v Mariboru dr. Ludvik Schwarz, za administrativnega uradnika pri javni bojnici v Celju uradniški pripravnik Anton Matko Nikler; razveljavljeni so odloki banske uprave o prestanku službe banovinskemu profesorju ing. Mateju Absecu na banovinskemu kmetijskemu pristavu pri greskem načelstvu v Mariboru levi breg ing. Pavlu Ferlinec, banovinskemu kmetijskemu višjemu pristavu pri banski upravi ing. Lambertu Muriju, banovinskemu viš. pristavu pri sreskem načelstvu v znarju pri Jelšah inž. Ivanu Oblaku, banovinskemu kmetijskemu ekonomu pri banski upravi Jožetu Okornu in banovinskemu strokovnemu učitelju pri kmetijski šoli na Grmu Ludviku Pušu; premičenja sta na lastno prošnjo banovinski uradniški pripravnik dr. Franc Cindrič od banske uprave v splošno bojnico v Mariboru in banovinski uradniški pripravnik dr. Viktor Čerček v ženske bojnici v Mariboru, po službeni potrebi na banovinski uradniški pripravnik pri sreskem cestnem odboju v Kočevju Marian Jamšak k banski uravi; ponovno je sprejet v aktivno delo na ženske bojnici v Novem mestu dr. Viktor Čerček; v višjo skupino sta pomaknjena primarij javne bojnici v Ptiju dr. Aleksander Kuhar in banovinski arhivski uradnik pri javni bojnici v Ptiju Franc Gortnar.

Film ZKD

Jutri ob 14.30 poje

Richard Tauber
NE VERJAMEM
NOBENI ŽENI VEČ...
Enotna vstopnina Din 3.50.
ELITNI KINO MATICA

— Osnutek zakona o minimalnih mezdah. Zadnje čase se pri nas vedno bolj čuti potreba po zakonu o minimalnih mezdah, ki bi obsegal tudi obveznost skenjanja kolektivnih pogodb. Le tako bi se dala zatreli nekoljajna konkurenca v našem gospodarskem življenju. Konkurenca ne sme bazičati na nižjih mezdah, temveč na boljji proizvodnji in hitrejšem blagovnem prometu. Na to stališče so se postavil poleg delavskih organizacij tudi nameščenski sindikati. Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja je osnutek zakona razpolasalo vsem zainteresiranim korporacijam, ki naj ga hitro prouči in do 26. t.m. pošljejo ministrstvu svoje predloge in propombe, potem bo sestavljen definitivni osnutek in predložen narodni skupščini.

— Vozne oljšave. Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča: Obiskovalcem razstave v Bukarešti, ki bo od 9. maja do 9. junija, je dovoljena polovina voznila po naših železnicah. Pobust velja

od 9. maja do 20. junija 1936. Odobreno je 50% znižanje vozne cene po naših železnicah delegatom Zadružnega državnih uradnikov iz vse države, ki se bodo udeležili Kongresa in skupščine Zveze nabavljajočih zadružnega državnih nameščencev, ki bo v Zagrebu od 21. do 24. maja. Znižanje velja od 19. do 26. maja 1936. 50% popust po naših železnicah je nadalje dovoljen udeležencem Kongresa Zveze nameščencev socialnega zavarovanja Jugoslavije, ki bo od 31. maja do 1. junija v Ljubljani. Popust velja od 28. maja do 5. junija 1936.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 37 z dne 6. t.m. objavlja ukaz o imenovanju ministrov za člane državnega obrambnega sveta, uredbo o začasni ustaviti nekatere pravice zavarovanec. Feniks je družba za življensko zavarovanje, direkcija za kraljevino Jugoslavijo, uredbo o izpremembi zakona o železničarjih javnega prometa, uredbo o ocenjevanju uslužbencev državnega pravobranilnika, pravilnik o potniških pisarnah (agencaj), pojasnilo za uvozne papirje za tiskanje na rotacijskih strojih, razpredelbo avtobusnih prog v konkurenčne in nekonkurenčne državni železniči, izdajo posebnih poštinih znakov Jugoslovanske unije za zaščito otrok, plačevanje prevoza ob uvozu in izvozu blaga, oprištitev žvepla in žveplenega cveta od uvozne carine, pravilnik o službenem razmerju banovinskih veterinarjev, objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin, izpremenbe v starežu državnih v banovinskih uslužbenecv na področju dravske banovine, dober obč seje državnega sveta: k čl. 1 zakona z dne 10. IV. 1929 o amnestiji kaznivih dejanj po zakonih o neposrednih davkih, takšas itd.; — k § 58 ak. o posl. redu pri drž. svetu in upr. sodiščih: — k t. 4 čl. 82 zakona o neposrednih davkih.

Nevidni človek ?

— Split dobi gledališče. Iz Beograda se je vrnil v Split Ivo Tijardović, ki je pojasnil na merodajnih mestih potrebe Splita glede gledališča, in povedal kako si je zamilil organizacijo in delo novega gledališča. Z odokom prosvetnega ministra je namreč Split dobil gledališče za primorsko banovino, ki naj bi ga vodil Ivo Tijardović. Vprašanje podpore splitskemu gledališču bo v kratkem rešeno. Split naj bi dobit opero in drama.

— Državna vest. Zveza absolventov zdravarskih šol v Trbovljah se je preosnovala v Zvezo zdravarskih, plavžarskih in tehničnih nameščencev kraljevine Jugoslavije. Ker pa skupina Mežiča po novih pravilih ni imela pogojev za ustanovitev novomejnovanega društva, je bila primorana staro skupino razpustiti.

— Živilske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 25. aprila je bila svinska kuga v dravski banovini na 12 dvoreih, svinska rdečica na 32 garje na 1.

— Za mrtve proglašeni. Okrožno sodišče v Ljubljani je uvelio postopanje, da se proglaše za mrtve Miha Zavžnik iz Javorca, Franc Dolinšek iz Slivnice, Vincencij Novak iz Laniša, Matija Gorše iz Podgradja, Simon Košir iz Bistrica pri Tržiču in Jurij Kralj iz Gorice.

Nevidni človek ?

— Vreme. Vremensa napovedi pravi, da bo večinoma oblačno nestalno vreme, dej v presledkih. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Rogaska Slatini, Zagrebu in Kumboru. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu in Beogradu 23, v Ljubljani 20.2, v Sarajevu in Skoplju 20, v Mariboru in Splitu 19, v Rogaski Slatini 18. Dovi je kazal barometer v Ljubljani 756, temperatura je znašala 12.

— Zaradi homoseksualnosti obsojeni trgovci. V Petrovogradu je bil obsojen bogati trgovec Artur Schlesinger iz Novembra Bečja na 3 mesece strogega zapora, ker je imel homoseksualno razmerje s svojim 16letnim vajencem. Ko so mu prečital obsobo, se je onesvestil.

— V Savo je skočil zaradi nešrečne ljubezni. Včeraj zjutraj je skočil v Slavonskem Brodu v Savo 20letni brivski pomočnik Janez Spring. Zapustil je poslovno pismo, v katerem se poslavljava od staršev. V smrt je šel zaradi nešrečne ljubezni. Zaljubljen je bil v neko dekle iz Slavonskega Broda, ki se je pa poročilo z drugim.

Nevidni človek ?

— Družba sv. Cirila in Metoda je prejela meseca aprila: od podružnice Brdo 175,5 Din; Split 792,5 Din; Celje ž. 1.333,75 Din; Hrastnik ž. 758,5 Din; Ribnica na Pohorju 130,5 Din; Vrhnika 400 Din; Rogaska Slatina 1.299 Din; Radeče 145,5 Din; Slovenskih Gradec ž. 919,50 Din; Cerknica pri Kranju 194,50 Din; Kamnik ž. 100,5 Din; Novo mesto ž. 811,5 Din; Ljubljana, šentp. 45,5 Din; za obrambni sklad: Dr. R. Rebernik Celje 134,5 Din; Iv. Prekoršek, Celje 134,5 Din; za jubilejni sklad: podružnica Litija 500,5 Din; podružnica Kranj 100,5 Din; razne prispevke: 20,5 Din; D. L. Lamut, Ljubljana 150,5 Din; Nuša Bostančič, Koper 100,5 Din; Ema Zenkovič, Trbovlje 100,5 Din; neimenovan 100,5 Din; Iv. Rzman 70,5 Din; Krajevni šolski odbor Maribor 20,5 Din; Občina Litija 200,5 Din; — Vsi priznani znašajo Din 8,731,50 Din.

Iz Ljubljane

— Prolečev koncert. Jutri ob 20. uri v Filharmonični dvorani Zorko Preločev koncert. Na koncertu sodelujejo K. Svetel, Klavir, orkestralno društvo Glasbene Matice in pevski zbor Ljubljanskega Zvona. Dirigent je Zorko Preločev. Spored je naslednji: 1.) »Jaz bi tad rdečih rož in «Oj, Doberdob. Mali moški zbor. 2.) »Tožbat in Dekliška pesem. Poje Tinka Dolencova. Pri klavirju H. Svetel. 3.) »Sedem si rož, Zapoi mi pesem, Škrjančku. Poje moški zbor. 4.) »Tako mi je dragič, ženski dvospes v mlajši godalnici orkesterom. Pojeta Vidičeva in Pelanova. 5.) Mirko Premrl zapove »Mežič« je zunaj trda noč v Zagorski zvonovi. Pri klavirju H. Svetel. 6.) »Ena ptička priletel in »Napoved. Mežana zvora. 7.) »Ave Marija, soprano, mešani zbor in godalni orkester. Solo poje Tinka Dolencova. 8.) »Lepa Vidat, narodna balada za soli, zbor in malii orkester. Solisti: Tinka Dolencova. Elca Bitencova in Mirko Premrl. Predpredlagata vstopnica v knjigarni Glasbene Matice.

— Lj. »Oj Doberdob. Znana pesmico so peli taje najprej v strelskih jarkih, po vsej Škofiji domovini pa je postala znamenita, ko jo je harmoniziral in pridelil za moški zbor Zorko Preločev. Ta zbor in vrsto drugih njegovih najlepših skladov za moški zbor, mešani zbor in samospoje boomoči v petek 8. t.m. ob 20. v Filharmonični dvorani na njegovem jubilejnem koncertu. Počasno delo Zorka Preločev in napomimo Filharmonično dvorano! Vstopnice se dobre v knjigarni Glasbene Matice.

— Lj. »Se danes in jutri sprejemata prijave izletna pisarna Okorn, Ljubljana, hotel Siron, za trdnevni avtobusni izlet na Plitvico, Senj in Crikvenico. Cena 240 Din.

— Lj. Delavško prosvetno in podprtovno društvo »Tabork« ima svoj redni članski sestanek točno ob 20. v navadnih lokalih. Odbor.

— Lj. XXXVI. redni občni zbor Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani se bo vršil v četrtek 14. maja ob 7. zvečer v posvetovalnici Združenja trgovcev v Trgovskem domu, Gregorčičeva ulica 27, pritičje levo. Dnevnih red: 1. nagovor predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. poročilo predsednika računov; 5. volitve odbora, društvenega razsodišča ter dveh predsednikov računov; 6. določitev ustanovne, članarne in pristopnine za leto 1936; 7. samostojni predlogi. Samostojne predloge je naznamnit pet dni pred občnim zborom pismeno društvenemu predsedstvu.

— Lj. Občni zbor Jugoslovensko-česko-slovaške lige v Ljubljani bo 11. t.m. v II. nadstropju »Zvezde« ob 20. Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev in akademiske odseka. Nato pa bo občni zbor izvršilnega odbora lig dravsko banovine.

— Lj. Filozofska društvo v Ljubljani bo imelo v soboto, dne 9. t.m. ob 18. uri v predavalnici mineraloga instituta na univerzi sedmo predavanje. Predaval bo prof. bog. g. dr. Janez Jančekovič z temi »Današnje filozofske struje na Frančeskem«. Vabljeni člani in oni, ki se zanimalo. Vstopnica je 50 točk.

— Lj. Um se mu je omratal. Včeraj zjutraj je stražnik ustavil nekega moškega, ki je malo poprej odpeljal izpred pivovarne Union konja z vozom. Pripeljal so ga na policijo, kjer so ugotovili, da je to nekoliko duševno zmedeni kovački moister Alojzij Pintar iz Skrije, občina Ig. Slaboumeža so odpriali domov, a snoci okrov 20. se je pojavil nag na Barju. Malo preje je skočil obleko in perilo ter vse skupaj vrgel v Išco. Nesrečna so prepelili na policijo, na odredbo zdravnika dr. Lužarja pa

— Deco na morje: Zadnja leta pošiljajo razne organizacije tudi iz naših krajev mladino na Jadran, kjer si v otroških kolonijah utrdi zdravje. Nedavno je prišla iz Splita pobuda, da bi odšla letosno poletje kakih 40 sokolskih otrok v raznimi družinami v Split za dobro podlodgega meseca, da bi pa na drugi strani starši v Sloveniji vezeli v oskrbo kakega otroka iz Splita, tako da bi bili s tem zdržuni le stroški prevoza. Predvsem je dobitila tako vabilo celjska sokolska župa, ki je te dni pozvala svoje podrejene edinice, tako tudi trboveljskega Sokola, da ugotovi, koliko otrok bi bilo mogoče poslati iz Trbovelja na morje, odnosno koliko staršev bi bilo pripravljenih v zameno prevzeti v oskrbo otroke iz Splita. — Dobro bi bilo, da bi se izbrala za letovanje na morju predvsem revna in bolehna delavska deca, otroke iz

— Lj. Delavški prosvetni večer »Zarje« bo v soboto 9. maja 1936 v dvorani Delavške zbornice z zelo lepim sporedom. »Zarje« bo igrala več novih skladov in sicer dr. J. Čerin: »Srečna vas domača«, ter bo dirigiral sam kot gost. Igral bo mandolinistički orkester in pomnoženi jazz orkester »Zarje«. Pela bo opera pevka Marta Oberwalderjeva. Delavški oder pa

— Lj. Živilji. Včeraj je došlo do smrti v Kemični tovarni v Gaberju grozna nesreča, ki je zahtevala mlado življeno. V tovarni uslužbeni 25letni strojni klučavničar Viktor Rijavec iz ZZ. Hudinja je izgubil pri delu ravnotežje in padel v vodo, zvepleno kislino. Dobil je strašne opekline po vsem telesu. Prepeljali so ga v bolnično, kjer je po huden tripljenju v torek ob 17. podlegel poškodbam.

— Lj. Pri padcu z zvepleno kislino se je opelkel po smrti. V nedeljo 3. t.m. se je došel v Kemični tovarni v Gaberju grozna nesreča, ki je zahtevala mlado življeno. V tovarni uslužbeni 25letni strojni klučavničar Viktor Rijavec iz ZZ. Hudinja je izgubil pri delu ravnotežje in padel v vodo, zvepleno kislino. Dobil je strašne opekline po vsem telesu. Prepeljali so ga v bolnično, kjer je po huden tripljenju v torek ob 17. podlegel poškodbam.

— Lj. Rudnik je založen z lesom. Od prega maja dalje ne sprejemata rudnik nobenega lesa več, ker je založen za okroglo Miri mesece z 2000 kubičnimi metri. Tudi udarec za kmetsko okolico.

— Lj.

Bajanica je pokazala vodo na Polževem

Baron Codelli je našel v neposredni bližini doma taino vodo

Višnja gora, 5. maja

Najprej klub, za njim dom, polem telesom cesta in elektrika, zdaj pa še vodovod. Tako pravijo in menda bo že res, če pravijo, ker so doslej storili še vse, kar so napovedovali. Kraski svet je okrog Polževega, kmetje po bližnjih vasen si morajo pomagati z vodnjaki, v katerih se nabira deževnica, če je pa huda suša, ostanjejo mnogi brez vode. Da se izognije tej nevarnosti, so si napravili nekateri kar po dva vodnjaka in imajo v enem vodo za slabše čase. Vse ima dom na Polževem, da je za naše razmere naravnost razščlenjen, celo vodovod, čeprav ni daleč naokrog talne voče. Voda je napeljana iz vodnjaka, iz rezervoarja na podstrepju. Vse kaj drugega bi pa bilo, če bi imel dom tudi talno vodo, saj bi lahko napravil potem še kopališče. Pa še nekaj drugega bi se dat do napraviti, namreč vodovod po bližnjih vasen, kar bi pozdravil nihil prehivalci, z največim veseljem in hvaležnostjo. Toda kje dobiti vodo? Na kraskem svetu ni studenc, voda se izgubila v zemlji in prihaja na dan šele ob vnožju hriba ali pa kje daleč v drugem kraju po dolgi poti pod zemljo. Tako je tudi na hribu med Višnjo goro in Krko.

Toda po tolikih uspehih v tako kratek času se človek že lahko odloči še za en smel korak naprej in začne razmišljati o vodovodu na izrazito kraskem svetu, posebno, če gre za moža jeklene volje. In tako je bilo nedavno res sprošeno vprašanje, da bi poiskali v okolici Polževega talno vodo. Naprošen je bil znani in priznani večjak v iskanju talne vode z bajanico baron g. Anlon Codelli, ki se je pripeljal v nedeljo nazivlje deževnemu vremenu s svojo ljubezničko hčerko na Poževalo. Komaj je izstopil iz avtomobila in se seznanil z družbo izletnikov na Polževem, že se je lotil dela. Nekam čudno so ga gledali izletniki: še bolj pa domačini in mužati so se, ko je dejal smeje, da bo poiskal talno vodo s čarovno palico. Nekateri so mislili, da je pripeljal čudodelno paljce s seboj, pa so se zmotili. Kar v bližnjem grmu je stopil, odločil rogovilico, potral liste in povedal strim gledalcem, da bo iskal vodo z njo. Kdo ne pozna te »copprije«, mora stremeti in zmajevati z glavo, saj sega iskanje vode globoko v zemlji s pomočjo rogovilaste Š-

bice v kraljestvo fantazije ali če hočete utopije. In vendar ni pri tem nobene fantazije, niti utopije. Stvar je resnična, oljiliva, dasi laiku dokaj nerazumljiva. Gospod baron se je prijavo smehljal, ko je moral odgovarjati na vprašanja od vseh strani, kako pokaze rogovilica, da je v zemlji voda, kakšen človek je potreben, da vodo po tej čudni poti najde, zakaj nimajo vsi ljudi te sposobnosti itd. Potrpite malo, takoj boste videli, kje dejal in že jo je učratal čez senožeti, radovedneži pa za njim.

Dobril 50 korakov od doma proti vzhodu se je rogovilica naenkrat postavila navpično, dočim jo je držal g. baron prej vodovorno za tanka konca. Držal jo je trdno in na obrazu se mu je poznalo, kako intenzivno misli — na vodo. Da, na vodo je tretja misli, samo na vodo. Iručec, je bajanica ne pokaze. G. baron je obstal in v zemlji so zabil prvji količek, potem je pa šel naprej na desno, na levo nazaj in zopet naprej, dokler ni bilo točno doganjanja, da je voda v globini okrog 16 m. v kalero smer teče, kako široko se razvija po nepridorni plasti ilovite ali skal. In rogovilica je kazala naprej dolj v zemlji, dokler se ni zadnjih dvignila ob priblijanjem vodnjaku v gozdnu iz katerega so prehivalci bližnje vasi delga leta zajemali, odozgor zasut, v vendar voda še vedno stoji v njem. Od vodnjaka dalje bajanica vodi ni več pokazala. Tam torej mora ponikati naravnost v zemlji. Se na dveh krahih je našel g. baron vodo, na enem v gozdu, na drugem pa v dolinici tik pod cerkevico vrti hriba nad domom.

Gredo skozi gozd je hotel še pokazati, kako lahko z bajanico najde tudi denar na tleh. Obrnil se je v drugo stran in ta čas mu svil v listje dvičarski kovanec. Potem se je obrnil nazaj, zamislil in stopal z bajanico počasi naprej. Kar se je bajanica postavila poncen g. baron je obstal, odprl oči, pobrskal z nogo v listju in potral novček. Širokoplek Peter je znašal z glavo, se spraskal za usesonim in zanimal sam pri sebi: »Hudimana, ta je pa pravi copernik!« In res, če nisi še nikoli videl, kako znajo nekateri ljudje naići z bajanico vodo v zemlji se ti mora vsiljevati misel, dā tu ni vse v redu.

Z lajno prezivlja ženo

Mož, ki mu teče jezik bolj gladko od stare lajne

Ljubljana, 7. maja. Nam pove sam, kako je prav za prav s to zadevo.

— Fantje, kaj to pomeni, da nima nihče več denarja? — pravi brez ovinkov prvemu človeku na cesti, ko je prišel z lepe vile. — Pravim vam, sibe bodo peje, sibe, reveži se bodo zbrali. Včasih govorim z njimi. Kaj pravite, ali je res čedajte manj denarja na svetu in da ga bodo odpravili? Včasih sem še ujel tu pa tam dinarček, danes sem pa obromal vse imenitne hiše tam okrog deželne vlade. Kakšen listek mi se ponujajo, da bi šel na magistrat. No, ali se dobri kaj zanj? Žena hoče samo denar. Denar ji naj prinesem. Kje ga pa naj vzamem?

Ježik mu teče mnogo bolj gladko kačkor starja lajna. — Ali imate samo eno ploščo? poizvedujem. — Samo eno, pa jo lahko obrnem. Vidite, tako! Kaj naj napravim? Saj bi šel kam drugam, ko v

Kar je zaslišal v bližini škrpanje zarjavljih tečajev in korake na pesku Ozrl se je.

— Edvard! ... Edvard! ... Vi ste se vrnil! — je zaklical zasopel ženski glas.

V zidu, ki je delil vrt od sosednega so se odprla vratica in na vrt je stopila žena.

— Ah! — je vzliknil Edvard Le Mesnil. Bila je Madeleine in ni bila več ona. Z mastijo začita žena, nečiste polti, potez v masti zlatih, las kričežih je bila za Le Mesnil tem groznejša, ker je bila podobna karikirani izdaji mladega dekleta iz mladosti. Čista podoba je bila onečaščena. Res, da je pričakoval, da zagleda Madeleine, da bo izpremenjena, toda ne tako strašno. Ne tako trivitalno vsakdanja, kakor so jo mogla napraviti sama leta maščomarnosti, brezdelja, preoblega in predobrega jela ...

— Edvard — je ponovila. — Vrnili ste se ... Ah! Vrnili ste se ... nisem več upala ... Zelo sem trpela zaradi nesporazuma, ki je naju takrat ločilo ... Bila sem tako mlada, nisem razumela, kaj ste mi bili ... O, kako sem vas ljubila! To sem spoznala še pozneje ...

Ljubljani ni zaslužka. Pa moram prezivljati ženo. Sodnik je rekel, da jo moram. Kajne, da mi je ni treba? Toda ona pravi, da bo dobila drugega dedca, če ne bom skrbel za njo. Mislite, da ga bo dobila?

— Zakaj bi ga pa ne, če je mlada? Odgovor ga je malo prizadel — Res, nekaj čez 30 let ima. Toda policija, ali pusti kaj takšnega? Vidite, kaj pa naj napravim? Star sem že 59 let, dela ne dobim več, z godbo pa ni nič. Ženo moram prezivljati, da ne bo dobila drugega. Saj bi še vse bilo, pa ima še baba pri sebi in jaz ji naj redim.

— Ali nič ne dej?

— No, dela že, v mesto gre včasih, pa pomaga. Malo več bi lahko, no. Res lahko bi.

— Ko bo starejša, bo že, zdaj jo je pa menda še sram, kajne?

Zopet ga je nekoliko prizadel, toda ni mogel skriti, da je ponosen na svojo mlado ženo. — Šel bom, v Ljubljani nima nične več denarja. Vidite, na Jeseničah v Trbovljah je pa boljše. Tam imajo denar. Kadar grem, vselej dobim več kakor v Ljubljani. Ženo bi pustil, saj me ne morejo prisiliti, da jo naj prezivljam. Ko bi imel državno službo, že. — Popravil si je godalo na plečih z vajeno kretajo in se obrnil, saj ni misli resno, da bi pustil mlado ženo. — Saj nimam državne službe.

— Kje pa stanujete?

V Šiški. Stanovanje je drago — je dejal, kakor da hoče popraviti vtis besede »Šiška« — 150 Din. No, moram naprej, žena zahteva denar.

Odšel je počasi, obložen z lajno in na hrbitnikom, ki je skoraj večji od njega, in še vedno se mu ni mogel ustaviti jezik, ko je bil že sam. Potem se je pa oglašila z gospodskoga vrta žalostna melodija. Če ne bi živej v »sodobnih« časih, bi morda kdo slišal v tem kaj več kakor lajno, pesem ljubezni možička, ki prezivljajo mlado ženo in še menda koga drugega razen nje.

Tako ne smemo delati

Ljubljana, 7. maja.

Ze lani smo ugotovili, da je bila Dolenjska budo prizadeta s poletnim vočnim režonom, ker je stopil na mesto jutranjega vlaka, ker je stopil na mesto jutranjega vlaka izletniškega, ki je pa odlagal ob 6.10. Opoldanski vlak je ob nedeljah in praznikih, sploh izostal in tako si moral na pot že v soboto zvečer, če si hotel priti z Gorenjskega, Stajerskega ali Notranjskega. To je bilo včasih, ko je bil eden od najboljih na Dolenjsku v nedeljo ali na praznik. Že to je bilo nevdirljivo in po pravici je Dolenjska pričakovala, da letos ne bo doživelatakega razočaranja. Zgodilo se je pa baš na sprotno. Po novem voznom redu, ki stopi v veljavo 15. maja, bi odrhal izletniški vlak ob nedeljah in praznikih in Ljubljane že ob 5.25. Tako da bi morali ljudje vstati že ob 4. zjutraj, če bi se hoteli odpreljati na kratek izlet na Dolenjsko. To se pravi na eni mah ubiti malone ono, kar je bilo z velikim trudem, s težkimi gmotnimi in moralnimi žrtvami storjenega v zadnjih dveh letih za povzdigo naše siromašne Dolenjske. Opoldanski vlak na Dolenjsko bi seveda tudi po novem voznom redu ne bil in tako bi ostala Dolenjska baš ob nedeljah in praznikih zopet odrezana od drugih krajev, kajti vlak, ki održa tako zgodaj in Ljubljane, nima skoraj nobenega praktičnega pomena za potajoče občinstvo in še manj za izletnike, da o kvarnih posledicah pomanjkanja zvezne Dolenjske z drugimi kraji baš ob nedeljah in praznikih niti ne govorimo.

Gredlo skozi gozd je hotel še pokazati, kako lahko z bajanico najde tudi denar na tleh. Obrnil se je v drugo stran in ta čas mu svil v listje dvičarski kovanec. Potem se je obrnil nazaj, zamislil in stopal z bajanico počasi naprej, odozgor zasut, v vendar voda še vedno stoji v soboto zvečer, če si hotel priti z Gorenjskega, Stajerskega ali Notranjskega. To je bilo včasih, ko je bil eden od najboljih na Dolenjsku v nedeljo ali na praznik. Že to je bilo nevdirljivo in po pravici je Dolenjska pričakovala, da letos ne bo doživelatakega razočaranja. Zgodilo se je pa baš na sprotno. Po novem voznom redu, ki stopi v veljavo 15. maja, bi odrhal izletniški vlak ob nedeljah in praznikih in Ljubljane že ob 5.25. Tako da bi morali ljudje vstati že ob 4. zjutraj, če bi se hoteli odpreljati na kratek izlet na Dolenjsko. To se pravi na eni mah ubiti malone ono, kar je bilo z velikim trudem, s težkimi gmotnimi in moralnimi žrtvami storjenega v zadnjih dveh letih za povzdigo naše siromašne Dolenjske. Opoldanski vlak na Dolenjsko bi seveda tudi po novem voznom redu ne bil in tako bi ostala Dolenjska baš ob nedeljah in praznikih zopet odrezana od drugih krajev, kajti vlak, ki održa tako zgodaj in Ljubljane, nima skoraj nobenega praktičnega pomena za potajoče občinstvo in še manj za izletnike, da o kvarnih posledicah pomanjkanja zvezne Dolenjske z drugimi kraji baš ob nedeljah in praznikih niti ne govorimo.

V zadnjem hipu se obračamo v imenu Dolenjske na našo železniško upravo, naj vendar izpredvi, da ne smemo rušiti in uničevati splošnost namenjenega težkega dela tam, kjer so ti sadovi najbolj potrebni. Saj vendar živimo v skupni državi in vsak kraj nam mora biti enako pri sreči siromašni kraj na najbolj. Ne moremo verjeti, da bi ostala železniška uprava gluha za te besede, saj so napisane v eminentnem javnem interesu. Tu ne gre za interes ožrega kroga in zate tudi obravnavanje predmetnega vprašanja ne sme biti ozkošreno, saj osebnih koristil gotovo ne išče nihče izmed onih, ki so si nadeli nehvaležno načelo dvigniti Dolenjsko iz njenega mrtvila. Ne mešemo jim torej polen pod noge!

Kupuj domače blago!

Govorila je s težkim, pretrganiam, preskakajočim glasom, v katerem je pa vendar pred petindvajsetimi leti ... oboževal pred petindvajsetimi leti ... Ni vedel kaj odgovoriti. Nadaljevala je:

— Pred osmimi leti mi je umrl mož in vrnila sem se v očetovo hišo. Zlivim ob spominov na vas, ti spominim ne spremjam noč in dan. Dala sem odprieti ta zaklenjena vratica. Zvečer sem često hodila na izprehod v drevoored, kjer svet se skupaj izprehajala v času najnihil sladkih sanj o ljubezni ... A zdaj se se vrnil, Edvard ... odpustili ste mi ... Oh! mislila sem, da bom znorela od veselja prejšnji teden, ko sem zvedela, da ste napovedali svoji povratke ...

Krepko ga je prijela za roko, da bi si jo pritisnila na srce tam, kjer je držal pokajoči steznik skupaj njene mogočne prsi. Globoko je dihnila in za hipo utihnila.

Edvard Le Mesnil je stal prestrašen. V začetku si ni upal razumeti. Zdaj je pa že razumel. Ko se je odločil za povratak, je pomisli, da se bo morda razvilo med njima trajno vladilo in sledilo. To sem spoznala še pozneje ...

— Edvard — je ponovila. — Vrnili ste se ... Ah! Vrnili ste se ... nisem več upala ... Zelo sem trpela zaradi nesporazuma, ki je naju takrat ločilo ... Bila sem tako mlada, nisem razumela, kaj ste mi bili ... O, kako sem vas ljubila! To sem spoznala še pozneje ...

Čistim srcem se ni treba bati strupa, nobena ostrina noža ne more prerezati njihovih vezi, kadar se združijo v ljubezni in zvestobi. Skrita zločinska roka je brez moči, če naleti na plamen ljubečih src. Omahniti mora in izpustiti morilno orožje. O tem se boste prepričali, ko boste v nestrnji radovednosti sledili naglemu razpletu izredno napetega dejanja našega novega romana

ULICA GROZE

ZACETEK V SOBOTO! ZACETEK V SOBOTO!

Človeške hijene na ameriškem pokopališču

Iz grobnic bogatih rodbin San Francisca so kradli dragocenosti

Edith Kyshova je znana v San Franciscu kot ena najlepših žen in zato ji nihče ne more zameriti, da ima rada nakit, kakor imajo rade tudi druge ženske. Bilo je začetkom marca, ko se je lepo Edith ustavila slučajno pred izložbenim oknom največje draguljarne »Miller and Bryan« v Friesu, kjer je obrnila nase njenje pozornost kravatna igla v obliki zlate podkvice, posejane z demanti, rubini in smaragdi. Igla je tako pri pogledu močno spominjala na ono, ki jo je nekoč podarila svojemu bratu. Njen brat je pa postal kralj v kleti, njen kralj v ovdovljenju, njen kralj v vložilu ovadbo, potem se je pa z detektivi vrnila na pokopališče, kjer so bili upravnik pokopališča in delavec takoj zaslani.

Po daljsem obotavljanju je odvedel upravnik pokopališča Allan Smith detektive v klet, kjer je bilo skritih več krst, ukrajinov, iz grobnič načinov, njenih vrednosti. Detektiv je tako odšla v grobnič, kjer so bili krstovi od zlatih in srebrnih vložil, v kleti pa vložili ovadbo, potem se je pa z detektivi vrnila na pokopališče, kjer so bili upravnik pokopališča in delavec takoj zaslani. Po daljsem obotavljanju je odvedel upravnik pokopališča Allan Smith detektive v klet, kjer je bilo skritih več krstov, ukrajinov, iz grobnič načinov, njenih vrednosti. Detektiv je tako odšla v grobnič, kjer so bili krstovi od zlatih in srebrnih vložil, v kleti pa vložili ovadbo, potem se je pa z detektivi vrnila na pokopališče, kjer so bili upravnik pokopališča in delavec takoj zaslani.

Rodovnost je je napotila v draguljarne, kjer si je dala pokazati kravatno iglo iz izložbenega okna. Češ, da bi jo rada kupila. Lahko si pa mislimo njeni osuplost, ko je opazila na igli začetnici svojega brata C. F. Obljubila je, da se bo vrnila po iglo. Potem se je pa brž odpeljala na pokopališče. Detektivi so mu stopili na prste in spravili iz njega priznanje, da je bila podrejena delavec v kleti generalni ravnatelji pokopališča družbe v Allamedii Alfred Noble. Glavni krivec Allan Smith je po arretaciji